

PM Rotel III (Dnr KS 2018/863)

Anmälan om svar på remiss Uppföljningssamtal med personer som studerar med studiestartsstöd (U 2017:10)

Remiss från Utbildningsdepartementet

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.
Anmälan om svar på remissen godkänns.

Föredragande borgarrådet Emilia Bjuggren anför följande.

Ärendet

Utredningen om en utvecklad studie- och yrkesvägledning (U: 2017:10) lämnade i mars 2018 en promemoria med förslag om ändring i lagen om studiestartsstöd (2017:527). Ändringarna som föreslogs motiverades av utredarnas analys att det inte är tillräckligt att få målgruppen att vilja *påbörja* studier, för att studiestartsreformen ska få önskad effekt är det lika viktigt att säkerställa att de studerande får möjlighet att *fullfölja* sina studier.

De ändringar som föreslås innebär att kommunerna blir ansvariga för att uppföljningssamtal hålls med de personer som studerar med studiestartsstöd. Uppföljningssamtalet ska syfta till att ge den studerande extra vägledning och utgöra ett stöd.

Utredningen föreslår även att förordning (2011:1108) om vuxenutbildning ändras genom ett tillägg där det regleras att ett uppföljningssamtal ska genomföras senast inom fyra veckor från det att eleven påbörjat sin utbildning, som en del av studieplaneringen.

För att undvika att uppföljningssamtalet relaterat till studiestartsstöd upplevs som en extra pålaga bör samtalet integreras som en del av vad kommunen redan gör och har en organisation för.

Utredningen har skickats till staden för yttrande.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och arbetsmarknadsnämnden. Arbetsmarknadsförvaltningen har besvarat remissen med ett kontorsyttrande. Arbetsmarknadsroteln har skickat in stadens promemoria som svar på remissen.

Stadsledningskontoret ser generellt positivt på genomförandet av uppföljningssamtal och/eller andra verktyg som kan underlätta för eleven, men tycker inte att uppföljningssamtal bör regleras i lag för vissa grupper.

Arbetsmarknadsförvaltningen bedömer att det inte främjar likvärdigheten att uppföljningssamtal ska regleras i lag och förordning för vissa grupper, men inte för

andra. Fler grupper än de som omfattas av rätten till studiestartsstöd kan dessutom ha behov av särskild uppföljning.

Mina synpunkter

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Anmälan om svar på remissen godkänns.

Stockholm den 4 oktober 2018

EMILIA BJUGGREN

Bilaga

Utbildningsdepartementets remiss

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Remissammanställning

Ärendet

Det finns sedan juli 2017 möjlighet för kommunerna att erbjuda statligt studiestartsstöd till personer med kort utbildningsbakgrund. Syftet är att öka rekryteringen till studier bland personer med stort utbildningsbehov för att stärka deras möjligheter att etablera sig på arbetsmarknaden.

I promemorian föreslås att kommuner som erbjuder studiestartsstöd ska få lagstadgat ansvar för att hålla uppföljningssamtal med de studerande, vilket syftar till att öka de studerandes möjligheter att fullfölja studierna. Utredarna pekar på att det i dagsläget skiljer sig mycket mellan kommunerna gällande vilken typ av stöd och uppföljning som erbjuds de studerande.

Utredarna föreslår att lagen (2017:527) om studiestartsstöd och förordningen (2011:1108) om vuxenutbildning förändras. De föreslår att de obligatoriska uppföljningssamtalen ska hållas inom fyra veckor från att utbildningen påbörjats och görs inom ramen för arbetet med den individuella studieplanen.

Utredningen konstaterar även att uppföljningssamtal ska erbjudas andra elever inom den kommunala vuxenutbildningen, även om den inom uppdraget bara bedömt behoven för de som studerar med studiestartsstöd.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och arbetsmarknadsnämnden. Arbetsmarknadsförvaltningen har besvarat remissen med ett kontorsyttrande.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 29 augusti 2018 har i huvudsak följande lydelse.

Till vuxenutbildningen i Stockholms stad kommer idag allt fler elever med kort utbildningsbakgrund, bristande språkkunskaper, sammansatt problematik eller med andra behov av extra stöd. Från och med januari 2018 gäller utbildningsplikt för nyanlända med kort utbildningsbakgrund som bedöms ha behov av utbildning för att kunna etablera sig på arbetsmarknaden. Även dessa elever bedöms generellt ha behov av extra stöd för att klara studierna. Stadsledningskontoret anser att det är av stor vikt att elever med behov av extra stöd följs upp och erbjuds det stöd de behöver för att kunna fullfölja sina studier. Uppföljningssamtal kan vara ett lämpligt verktyg i detta arbete. Arbetet sker i dagsläget i enlighet med skollagen, som reglerar elevens rätt till extra anpassningar om man befärad att kunskapskraven inte kommer att nås.

Stadsledningskontoret ser generellt positivt på genomförandet av uppföljningssamtal och/eller andra verktyg som kan underlätta för eleverna. Det är av stor betydelse att de elever som behöver extra stöd för att fullfölja sina studier får det genom uppföljning, stöd, vägledning och eventuella anpassningar. Stadsledningskontoret anser dock att promemorians förslag om lagstadgade uppföljningssamtal för personer med studiestartsstöd inte främjar likvärdighet för de studerande. Skolornas stöd- och uppföljningsarbete bör organiseras utifrån elevernas behov och inte utifrån formen av finansiering. Stadsledningskontoret anser därför att uppföljningssamtal inte bör regleras i lag för vissa grupper.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen beslutar att remissen anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Arbetsmarknadsförvaltningen

Arbetsmarknadsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 10 september 2018 har i huvudsak följande lydelse.

Arbetsmarknadsförvaltningen delar uppfattningen att det är av största betydelse att elever med olika typer av utmaningar i att nå målen för studierna följs upp och får det stöd och den anpassning som behövs för att det ska kunna fullfölja studierna. Förvaltningen menar dock att detta behov måste identifieras individuellt istället för att knytas till en särskilt studiefinansieringsform.

Vuxenutbildningen i Stockholms stad skiljer sig genom sin storlek från andra kommuner. Redan idag är antalet studerande över 47 000 och givet den utveckling och de förändringar som pågår i omvärlden beräknas antalet studerande att öka. Dessa förändringar drivs av vad som krävs på den kunskapsintensiva arbetsmarknaden som Stockholmsregionen utgör. Arbetsförmedlingens uppdrag förändras också, så att allt fler målgrupper hänvisas mot utbildning. Studiestartsstödsberättigade individer är en av dessa målgrupper. En annan målgrupp som kommer till vuxenutbildningsstudier hänvisade från Arbetsförmedlingen är de som berörs av utbildnings-plikten.

Utöver de grupper som Arbetsförmedlingen hänvisar till studier, har Stockholms stad identifierat fler målgrupper i vilka en högre andel bedöms behöva extra anpassningar. Stockholms stads vuxen-utbildning har i uppdrag att fler ska klara sina studier. Om det visar sig att det finns ett behov av extra anpassningar i studierna och/eller språkstöd är det viktigt att detta kan erbjudas eleverna som har sådana behov. Uppdraget att stötta elever i studier utförs av vuxenutbildningens olika utförare, genom att lärare och SYV på den skola där en elev studerar har uppföljnings- och stödsamtal inom ramen för arbetet med de individuella studieplanerna. Arbetsmarknadsförvaltningens erfarenhet är att det oftast är läraren snarare än vägledaren som har den kunskap och insyn i elevens studie-situation som krävs för att kunna ge stöd och bedöma om under-visningen behöver anpassas. Skulle skolan behöva stöd i sitt uppdrag i detta avseende har förvaltningen ett särskilt Studie-team som arbetar konsultativt mot skolorna men som även kan ge stöd till enskilda elever. Ett elevteam byggs för närvarande upp för att ytterligare förstärka stödet för vissa grupper att både börja studera och att klara av sina studier.

Arbetsmarknadsförvaltningen i Stockholms stad anser att beslut om prioriteringar av resurser för stöd bäst hanteras av kommunen och så nära de studerande som möjligt, så att beslut tas med hänsyn till varje enskild individs behov. Individer som läser med studiestartsstöd är en av flera grupper där behovet av stöd- och väglednings-samtal är stort. Utredningen om en utvecklad studie- och yrkes-vägledning uttrycker vikten av att värna likvärdigheten. Arbetsmarknadsförvaltningen bedömer att det inte främjar likvärdigheten att uppföljningssamtal ska regleras i lag och förordning för vissa grupper, men inte för andra. Om rättigheten till samtal regleras i lag för de individer som finansierar sina studier med studiestartsstöd, blir det finansieringsformen snarare än elevernas behov som styr hur stöd – och uppföljningsarbetet organiseras. Fler grupper än de som omfattas av rätten till studiestartsstöd kan ha behov av särskild uppföljning. Det kan tyckas vara mindre effektivt att göra ett antal sär-regleringar för olika grupper. Den skrivning som finns i skollagen om elevens rätt till extra anpassningar om man befärad att eleven inte kommer att nå kunskapskraven skulle kunna täcka samtliga dessa fall.

Utredarna tar också upp att uppföljningssamtalen har en kontrollerande funktion. I Stockholms stad kan den kontroll av om en individ är kvar i studier enklast göras genom ett

uttag av information från elevdatabasen. Något uppföljningssamtal är således inte nödvändigt för att uppfylla detta syfte.